

Odgovori na često postavljana pitanja u vezi takmičenja iz hemije (čitalac se najpre upućuje da detaljno prouči Pravilnik s propozicijama takmičenja, koji može da se preuzme sa ovog sajta)

1. Da li može da se menja kalendar takmičenja?

Ne. Zvanični kalendar takmičenja za svaku školsku godinu donosi i javno objavljuje resorno Ministarstvo. Kalendar takmičenja je za sve obavezujući i može se menjati, uz saglasnost Ministarstva, jedino u vanrednim okolnostima. S obzirom na broj takmičenja, preklapanja u rasporedu nije moguće izbeći. Predlog kalendara takmičenja iz hemije pripreman je u saradnji s kolegama iz stručnih društava iz grupe prirodnih nauka, tako da (zaključno sa republičkim takmičenjem) ne bude preklapanja termina iz matematike, fizike, hemije i biologije. Molimo učenike, roditelje i nastavnike da se blagovremeno informišu o rasporedu i propozicijama takmičenja iz različitih predmeta. Iz navedenih razloga, zahtevi za promene u zvaničnim terminima takmičenja iz hemije ne mogu se razmatrati!

2. Na koliko takmičenja učenik ima pravo da učestvuje?

Prema stručnom uputstvu Ministarstva, učenik može učestvovati na takmičenju i smotri iz najviše dva nastavna predmeta i jednog vannastavnog oblika, ili iz jednog nastavnog predmeta i dva vannastavna oblika obrazovno-vaspitnog rada.

3. Da li uspeh u prethodnoj školskoj godini nosi pogodnosti u novom ciklusu takmičenja?

Ne. Svi nivoi takmičenja u jednoj školskoj godini su obavezni za svakog učenika-takmičara, bez izuzetaka. Prema tome, uspeh učenika u prethodnoj školskoj godini (na primer, na republičkom takmičenju u sedmom razredu) ne daje tom učeniku prednost u sledećem ciklusu takmičenja (na primer, "preskakanje" opštinskog nivoa takmičenja u osmom razredu).

4. Ko prevodi testove na jezike nacionalnih manjina?

Za prevođenje stručnog materijala na jezike nacionalnih manjina zaduženo je resorno Ministarstvo, preko stručne službe u Školskoj upravi Novi Sad. Svi učenici kojima srpski nije maternji jezik na početku izrade testa znanja i/ili eksperimentalne vežbe mogu da dobiju, uz test na maternjem jeziku koji će rešavati, i test na srpskom jeziku. Nakon početka izrade testa, nastavnici ovih učenika mogu dobiti prevod testa i proveriti korektnost prevoda.

5. Kako smanjiti eventualne probleme u vezi s prevodom?

Predlažemo da se u lokalne komisije u višenacionalnim sredinama uključe članovi (*videti u Pravilniku ko može da bude član Komisije*) koji govore i pišu jezikom koji koriste takmičari.

6. Ko je odgovoran za organizaciju i regularnost takmičenja?

Regularnost takmičenja je u isključivoj nadležnosti odgovarajuće komisije, uz logističku pomoć škole domaćina takmičenja. Republička komisija ne utiče na izbor članova lokalnih komisija, a uvažava odluke i prihvata liste sa rezultatima takmičenja, osim u slučaju nepoštovanja propozicija takmičenja. Sastavni deo stručnog materijala za takmičenje su i rešenja svih zadataka testa i eksperimentalne vežbe, kao pomoć u radu komisija, s detaljnim ključem za njihovo ocenjivanje.

7. Da li članovi komisija mogu da budu nastavnici čije se učenici takmiče?

Da.

8. Da li članovi komisija mogu da budu nastavnici čija se deca takmiče?

Naša je preporuka je da nastavnici hemije čija se (biološka) deca takmiče ne budu članovi lokalnih komisija niti uključeni u organizaciju takmičenja.

9. Da li žalbe mogu da podnose roditelji učenika?

Ne. Žalbe isključivo podnose učenici-takmičari uz saglasnost predmetnih nastavnika. To važi za sve nivoe takmičenja. Komisijama treba obezbediti uslove za rad bez pritisaka ljudi koji nisu uključeni u organizaciju i realizaciju takmičenja. Roditelji učenika nemaju pristup prostorijama u kojima se odvija takmičenje, sve do njegovog kraja (proglašenja konačnih rezultata).

10. Da li je obavezno poštovanje satnice takmičenja?

Da. Na svim nivoima takmičenja početak izrade testa znanja je u 9 sati.

11. Da li obavezno poštovanje kriterijuma za pristupanje takmičenju?

Da. Kriterijumi za izbor učenika koji pristupaju drugom delu takmičenja na okružnom nivou (odbrana istraživačkog rada ili eksperimentalna vežba) moraju da se poštuju. U suprotnom, Republička komisija je obavezna da ispravi uočene nepravilnosti na listama sa rezultatima okružnih takmičenja. To znači da će biti isključeni sa lista svi učenici koji po propozicijama nisu imali pravo da nastave takmičenje u drugom delu, zbog nedovoljnog broja osvojenih poena na testu znanja, ili "probijanja kvota" u broju pozvanih učenika na eksperimentalnu vežbu (*videti Pravilnik*).

12. Koliko najviše učenika pristupa izradi eksperimentalne vežbe na okružnom nivou takmičenja?

Najviše 12 učenika sa osvojenih 50 i više bodova na testu znanja (*videti Pravilnik*). Izuzetno, ukoliko više učenika ima isti broj poena kao dvanaesti učenik, svi se pozivaju na eksperimentalnu vežbu. Ako organizator nije u mogućnosti da organizuje dodatna mesta za eksperimentalnu vežbu, može pozvati manji broj učenika.

13. Kada se objavljuje spisak pozvanih učenika za Republičko takmičenje?

Spisak se ne može objaviti pre roka ostavljenog okružnim komisijama za dostavljanje rezultata. S obzirom da Republička komisija pravi i preko sajta takmičenja objavljuje liste učenika koji se pozivaju na republičko takmičenje, mole se predsednici okružnih komisija da u predviđenom roku (*videti Pravilnik*) dostave kompletne konačne rezultate ovog nivoa takmičenja.

14. Koje podatke mogu da sadrže liste pozvanih takmičara na Republičko takmičenje?

Zbog odredbi Zakona o zaštiti ličnih podataka potrebno je počev od opštinskog nivoa takmičenja obezbediti saglasnost roditelja da se na listama sa rezultatima takmičenja navedu puna imena i prezimena učenika. Svaki nastavnik je obavezan da obezbedi potpisane saglasnosti roditelja učenika koje dovodi na takmičenje i da ih preda nadležnoj komisiji pre početka takmičenja. Tekst izjave o saglasnosti može se preuzeti sa sajta *Moja hemija*.

15. Koje kriterijume mora da zadovolji istraživački rad?

Istraživački rad mora da bude rezultat samostalnog eksperimentalnog rada učenika. Istraživanje podrazumeva da učenik, uz organizacionu/tehničku pomoć nastavnika-mentora, dođe do novih saznanja o nekoj temi ili procesu koji ga posebno zanima, u obimu i na način koji je prilagođen njegovom uzrastu i predhodnim (školskim) znanjima. Istraživanje ne podrazumeva izvođenje oglada u kojima je rezultat unapred poznat. Prema tome, teorijski radovi (skup literaturnih podataka na neku temu) ili izvođenje/ponavljanje demonstracionih oglada ili laboratorijskih vežbi iz srednjoškolskih ili fakultetskih udžbenika/praktikuma nisu prihvatljivi. *Opšte uputstvo za pripremanje teksta i predstavljanje rezultata istraživanja možete da nađete u okviru Pravilnika.* Lokalna okružna, odnosno Republička komisija, ima pravo da, uz argumentovano obrazloženje, ne oceni rad koji ne zadovoljava navedene kriterijume.

16. Ko može da prisustvuje odbrani istraživačkog rada?

Odbrana istraživačkog rada na okružnom i republičkom nivou takmičenja je na srpskom jeziku. Ukoliko organizaciono-tehničke mogućnosti škole domaćina takmičenja to dozvoljavaju, odbrani istraživačkog rada mogu da prisustvuju drugi učenici-takmičari, o čemu bi trebalo dati obaveštenje na početku takmičenja. Ukoliko za to ima vremena, bilo bi poželjno organizovati razgovor između članova komisije koja je ocenila kvalitet istraživačkih radova i njihove prezentacije i zainteresovanih učenika i nastavnika. Naša je preporuka da se uvaži trud i da se ocene i istraživački radovi učenika (sa najviše polovinom ukupnog broja poena) koji se nisu plasirali na odbranu radova, i, tako, ostali bez prilike za plasman na republičko takmičenje.

17. Koja je razlika između mesta/plasmana i nagrade?

Mesto/plasman je pozicija rezultata učenika na konačnoj rang listi. Učenici s istim brojem bodova imaju isto mesto, a sledeći rezultat odgovara rednom broju učenika na konačnoj listi sa rezultatima takmičenja. Nagrade se dodeljuju na osnovu korigovanog broja bodova prema uputstvu u *Pravilniku*.

18. Ko obezbeđuje diplome i nagrade na nivoima takmičenja nižim od republičkog nivoa?

Lokalni organizatori takmičenja, u skladu s mogućnostima, obezbeđuju diplome/pohvalnice i prigodne nagrade za učenike-takmičare, prema kriterijumima iz *Pravilnika*. Ovo pitanje nije u nadležnosti Republičke komisije.

19. Kako se dobijaju odgovori na dodatna pitanja u vezi s takmičenjem?

Pitanja se isključivo postavljaju preko e-pošte: osnovne@mojahemija.org.

U Beogradu, 26. januar 2015. g.